

DEKLARACJA KONFLIKTU INTERESÓW

Konflikt interesów* ma miejsce wtedy, gdy przynajmniej jeden z autorów pracy ma powiązania, relacje lub zależności takie jak na przykład zależności finansowe z przemysłem (poprzez inwestycje, zatrudnienie, doradztwo, posiadanie akcji, honoraria) bezpośrednie lub za pośrednictwem najbliższej rodziny. Jeśli praca dotyczy badań nad produktami częściowo lub całkowicie sponsorowanymi przez firmy komercyjne, autorzy są zobowiązani ujawnić ten fakt w niniejszym oświadczeniu.

Tytuł pracy .....

Data .....

Konflikt nie występuje

Autorzy oświadczają, że nie mają powiązań ani finansowych zależności wobec żadnej organizacji lub kogokolwiek posiadającego bezpośredni finansowy wkład w przedmiot badań lub materiały badane w danej pracy (np. poprzez zatrudnienie, doradztwo, posiadanie akcji, honoraria) poza wymienionymi w załączniku lub liście redakcyjnym. Każda dotacja badań lub projektu musi zostać wyszczególniona w części pracy zatytułowanej „Podziękowania”

.....
Podpis pierwszego autora w imieniu wszystkich autorów pracy

Autorzy oświadczają, że występuje następujący konflikt interesów

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
Podpisy

* patrz informacje dla Autora o konflikcie interesów na odwrocie

Informacje dla Autora o konflikcie interesów

1. Konflikt interesów

Publiczne zaufanie w procesie recenzowania oraz wiarygodność publikowanych artykułów zależy w części od tego, jak rozwiązany jest konflikt interesów podczas pisania, recenzowania i decydowania w sprawach redaktorskich.

Konflikt interesów ma miejsce, kiedy autor (lub instytucja, w której pracuje recenzent lub redaktor) ma finansowe lub osobiste zależności, które niewłaściwie wpływają na jego działania. Takie zależności są znane również jako podwójne zobowiązania, sprzeczne, współzawodniczące interesy, lub podwójna lojalność. Te relacje mogą być różne, od mających nieistotny wpływ, do takich z dużym wpływem na ocenę, nie wszystkie też stanowią prawdziwy konflikt interesów. Możliwość konfliktu interesów zależy od tego, czy jednostka uważa że taki związek wpływa na jej ocenę naukową. Zależności finansowe (takie jak zatrudnienie, doradztwo, posiadanie akcji, honoraria, płatna ekspertyza) są najłatwiejszym do określenia konfliktem interesów i najbardziej prawdopodobną przyczyną podważenia wiarygodności pisma, autorów i samej strony naukowej. Konflikty mogą jednak mieć też inne przyczyny, takie jak związki osobiste, współzawodnictwo akademickie i pasja intelektualna.

Osoby uczestniczące w procesie recenzji i publikacji muszą ujawnić wszystkie związki, które mogłyby stanowić potencjalny konflikt interesów.

Ujawnienie tych związków jest również ważne w przypadku artykułów redakcyjnych i poglądowych, ponieważ łatwiej jest odkryć stronniczość (tendencyjność) w tego typu publikacjach, niż w doniesieniach o oryginalnych badaniach naukowych. Redaktorzy mogą wykorzystać informacje ujawnione w konflikcie interesów i w deklaracjach finansowych jako podstawy decyzji redaktorskich, powinni też publikować te informacje, jeśli sądzą, że jest to ważne dla oceny pracy.

2. Potencjalny konflikt interesów związany z przekonaniem pojedynczych autorów

Kiedy autorzy przysyłają pracę lub list, są odpowiedzialni za ujawnienie wszystkich finansowych i osobistych relacji, które mogłyby wpływać na ich pracę. Aby uniknąć dwuznaczności, autorzy muszą jasno określić, czy potencjalne konflikty interesów istnieją, czy nie. Autorzy powinni to napisać na specjalnej stronie, odnotowującej konflikty interesów, która jest umieszczona tuż za stroną tytułową, dodatkowe szczegóły, jeśli to konieczne, podając w liście redakcyjnym, który towarzyszy pracy (zob. cz. IV.A.3. Strona informująca o konflikcie interesów). Badacze muszą ujawnić potencjalne konflikty uczestnikom badania i powinni zamieścić w piśmie stosowną adnotację, że tak zrobili. Redaktorzy mają również zadecydować, kiedy opublikować informacje ujawnione przez autorów dotyczące potencjalnego konfliktu. W razie wątpliwości zawsze lepiej, aby błąd był po stronie publikacji.

3. Potencjalny konflikt interesów związany ze wsparciem projektu

Coraz częściej pojedyncze badania otrzymują dotacje od firm komercyjnych, prywatnych instytucji oraz rządu. Warunki tych dotacji mogą podważyć i zdyskredytować badania. Naukowcy mają etyczny przymus przekazania do publikacji wiarygodnych wyników badań. Ponadto jako osoby bezpośrednio odpowiedzialne za swoją pracę nie powinny wchodzić w układy, które naruszają ich dostęp do danych

i możliwość niezależnej analizy, przygotowania prac i publikowania ich. Autorzy powinni opisać rolę sponsora badania (jeżeli taki istnieje), w projekcie, w zbieraniu, analizie i interpretacji danych, w pisaniu raportu, w decyzji o przesłaniu raportu do publikacji. Gdyby źródło wspierające nie miało takiego wpływu, autorzy powinni nadmienić o tendencyjnościach, które mogą powstać, gdy sponsorzy mają udział w badaniu. Niektóre pisma podają informację o udziale sponsora w części dotyczącej metod.

Redaktorzy mogą żądać, aby autorzy badania finansowanego przez agencję mającą udział własnościowy lub finansowy w wynikach, podpisali oświadczenie: „Miałem pełny dostęp do wszystkich danych w badaniu i biorę pełną odpowiedzialność za całość danych i dokładność ich analizy”. Redaktorzy powinni być zachęceni do przeglądania kopii protokołu i/lub kontaktów związanych z badaniami przed zaakceptowaniem tych badań do publikacji. Redaktorzy mogą nie uznać artykułu, jeżeli sponsor zapewnił sobie kontrolę nad prawami autorskimi.

4. Potencjalny konflikt interesów związany z przekonaniem redaktorów, personelu pisma lub recenzentów

Redaktorzy powinni unikać wybierania recenzentów o oczywistym potencjalnym konflikcie interesów, np. takich, którzy pracują w tym samym oddziale lub instytucji, co autorzy. Autorzy często dostarczają redaktorom nazwiska osób, które w ich przekonaniu nie powinny być proszone o recenzję pracy z powodu potencjalnego konfliktu interesów, zazwyczaj o podłożu zawodowym. W miarę możliwości autorzy powinni być poproszeni o wyjaśnienie lub usprawiedliwienie tych uwag; informacja taka jest ważna dla redaktorów przy decydowaniu, czy honorować takie żądanie. Recenzenci muszą ujawnić redaktorom konflikty interesów, które mogłyby wpływać na ich opinię o pracy. Powinni sami siebie wykluczyć z recenzowania konkretnych prac, jeśli uznają to za stosowne. Podobnie jak w przypadku autorów, milczenie ze strony recenzentów może oznaczać, że istnieją konflikty, których nie udało się ujawnić lub też że nie ma żadnego konfliktu, dlatego muszą być oni poproszeni o stanowcze określenie, czy konflikty istnieją, czy nie. Recenzentom nie wolno wykorzystywać wiedzy na temat pracy przed jej publikacją.

Redaktorzy, którzy podejmują ostateczne decyzje w sprawie prac, nie mogą mieć żadnych powiązań osobistych, zawodowych ani finansowych, mogących mieć wpływ na ich zdanie. Jeżeli w decyzjach redakcyjnych uczestniczą inni członkowie redakcji, muszą oni dostarczyć redaktorom aktualny opis ich interesów finansowych (które mogłyby wpłynąć na oceny redakcyjne) i muszą oni wykluczyć się z decydowania o sprawach, w których może mieć miejsce konflikt interesów. Redakcji nie wolno wykorzystywać informacji uzyskanych przy zajmowaniu się pracami do użytku prywatnego. Redaktorzy powinni publikować regularne oświadczenia ujawniające potencjalne konflikty interesów związane z przekonaniem pracowników redakcji.

Na podstawie

Ujednolicone zasady dotyczące prac przesyłanych do czasopism biomedycznych.

Pisanie i redagowanie publikacji biomedycznej

Aktualizacja październik 2005

Międzynarodowy Komitet Redaktorów

Czasopism Medycznych